

Az online média megfigyelése a beruházási aktivitás előrejelzésére is felhasználható. A GVI új kutatásában ennek lehetőségeit mérte fel. A beruházásokhoz kapcsolódó szavakat tartalmazó több mint 12 ezer cikk tartalomelemzése alapján meghatároztuk azokat a cikk-típusokat, amelyek leginkább segítenek abban, hogy előre lehessen jelezni a beruházások, és ezen belül a versenyszektor beruházásainak várható alakulását. Az absztrakt, jogi témákat tárgyaló cikkek mellett az origo.hu-n és a vg.hu-n megjelenő cikkek érdemelnek ebből a szempontból kiemelt figyelmet.

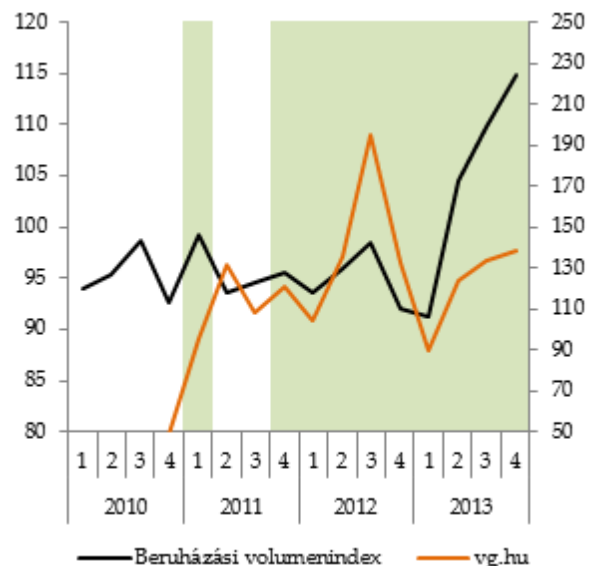
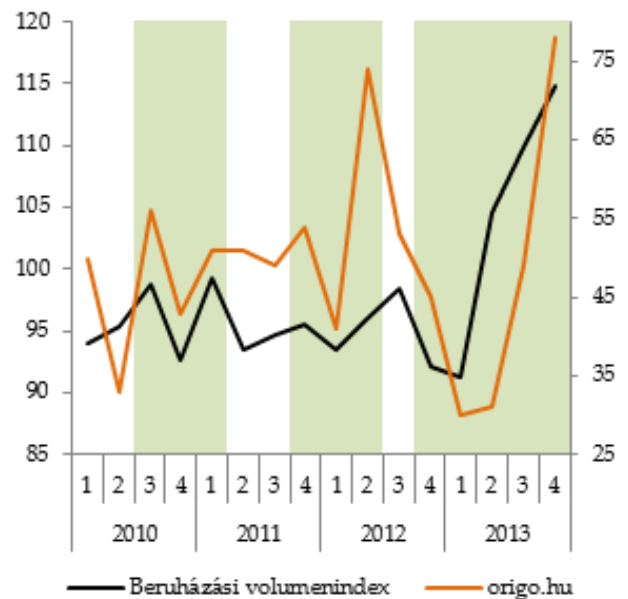
A kutatás alapötlete szerint, amikor elkezdene tervezni egy beruházást, az online médiában cikkek jelennek meg róla. A beruházás elkészülése időbe telik és még további idő, amíg a KSH oldalán megjelenik a beruházási statisztikák között. Ezért, ha gyorsan akarunk értesülni a beruházások alakulásáról, érdemes lehet megfigyelni az online sajtót. Így már az adott negyedév végén információhoz juthatunk a beruházási aktivitás alakulásáról, nem csak a következő negyedév közepén, amikor a hivatalos adatközlésre sor kerül.

Ezért összegyűjtöttük az összes olyan, elmúlt négy évben megjelent cikket nyolc internetes portálról (origo.hu, hvg.hu, mno.hu, nol.hu, index.hu, vg.hu, hir24.hu, hetivalasz.hu), amelyekben bármilyen módon említésre került a „beruházás” szó. Eredményül 12.215 cikket kaptunk – ezeket tartalomelemztük a GVI által kifejlesztett szoftver, a Textplore (<https://www.textplore.org/>) segítségével.

Egyik fontos eredményünk, hogy az egyes portálokon megjelent cikkek számának alakulása és a beruházások változását jelző volumenindex szoros együttmozgást mutat. Ez az origo.hu-n és a vg.hu-n megjelent cikkek esetében volt leginkább egyértelmű, ezért ezeket mutatjuk be.

Az 1. ábrán az látható, hogy a megjelenő cikkek száma és a beruházási volumenindex jellemzően ugyanolyan irányban változik. Zöld háttérrel jelöltük azokat a negyedéveket, amikor a beruházási volumenindex és az adott portálon megjelent cikkek száma azonos irányban változott. Az ábrán látható módon a vg.hu portál esetében már 9 egymást követő negyedéve mindig ugyanabba az irányba változik a cikkek száma, mint a beruházási volumenindex. Az origo.hu esetében pedig a vizsgált 4 évben 11 olyan negyedév volt, amelyről ugyanez elmondható.

Másik fontos eredményünk, hogy sikerült szóhasználati jellegzetességek alapján olyan téma-csoportokat elkülönítenünk, amelyek még szorosabb kapcsolatban vannak a beruházási volumenindex alakulásával. Ehhez a cikkeket szóhasználatuk alapján matematikai-statisztikai eljárásokkal négy típusra osztottuk. Ezeknek a következő neveket adtuk: (i) benchmark, (ii) „absztrakt, jogi”, (iii) „konkrét, jogi”, (iv) „konkrét, üzleti” típusok. Az absztrakt, jogi típus egyszerre használ jogi, adminisztratív és politikai, absztrakt fogalmakat (pl. pályázat, támogatás, kiemelt). A konkrét, jogi típus szintén

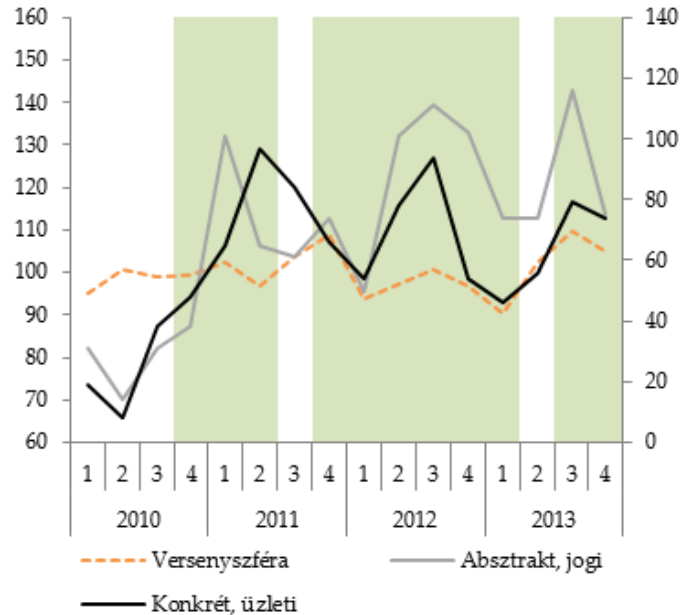

jogi, adminisztratív fogalmakat használ, de ezt fizikai, konkrét, térbeli, időbeli és számszerű viszonyt kifejező szavakkal kombinálja (pl. üzem, százalék). A konkrét, üzleti típus üzleti, gazdasági kifejezéseket társít a fizikai, térbeli, időbeli, számszerű szóhasználathoz (pl. épül, döntés, milliárd). A „benchmark” csoportban ugyan szerepel a beruházás szó, de emellett nem tartalmaz sem üzleti, gazdasági, fizikai, sem konkrét, térbeli, időbeli és számszerű viszonyt kifejező, sem pedig jogi, adminisztratív vagy politikai, absztrakt fogalmakat.

A 2. ábrán látható, hogy az elmúlt három évben összesen két olyan negyedév volt csak, amikor nem egyforma irányban változott az absztrakt, jogi cikktípus megjelenéseinek a száma és a versenyszféra beruházási volumenindexe.

Az összefüggés kimutatása kiemelkedő fontosságú, hiszen ennek köszönhetően megtudtuk, hogy a beruházásokkal kapcsolatos online megjelenéseknek a Textplore szoftverrel megfigyelt idősorai felhasználhatóak a beruházási volumenindex alakulásának előrejelzésére. Ezáltal lehetővé válik, hogy a vonatkozó negyedév végén készítsünk egy jelenbecslést, ami nagyjából 40 nappal korábban juttat minket információhoz, mint a hivatalos adatközlés.

A teljes elemzés elérhető a GVI honlapján:
<http://gvi.hu/index.php/hu/research/showItem.html?id=391>

Forrás: saját számítások a KSH és a Textplore adatai alapján

Megjegyzés: a bal tengelyen a volumenindex (volumen az előző év azonos időszakának százalékában kifejezve), a jobb tengelyen a cikkek száma (darab) látható

Megjegyzés: a zöld mezők azt jelzik, amikor a kiválogatott cikkek számának változása egy irányban mozog a beruházási volumen alakulásával.

Makrogazdasági tendenciák: Fellendülő növekedés az eurózónában. Az Ifo, az Insee és az Istat közös előrejelzése az eurózóna gazdaságára

Az alábbiakban a német Ifo, a francia Insee és az olasz Istat intézetek közös, az eurózóna gazdaságának várható alakulásáról szóló előrejelzését foglaljuk össze.

2014 első negyedében az eurózóna gazdasági növekedése várhatóan 0,4%-ra gyorsul a megelőző negyedévek 0,2%-os, illetve 0,1%-os szintjéről. Az előrejelzések szerint azonban a következő két negyedévben a növekedés üteme kissé lelassul. A fellendülés konszolidációját várhatóan a belföldi kereslet gyors fejlődése és a külső kereslet mérsékelt pozitív hozzájárulása határozza majd meg. A lakossági befektetések továbbra is nőnek a gazdasági aktivitás növekedésének köszönhetően, valamint azért, mert a gazdasági válságot követő kiigazítási időszak után új termelési kapacitásokra van szükség. Azonban a fogyasztás várhatóan alacsony szintű marad néhány tagország szigorú fiskális megszorításai miatt, amelyekhez hozzákapcsolódik a folytatódó munkaerő-piaci visszaesés és a rendelkezésre álló reáljövedelem lassú emelkedése. A fogyasztói árindex várhatóan nagyon kis mértékben növekedni fog és jóval a 2 százalékos küszöb alatt marad, feltételezve, hogy az olaj hordónkénti ára 107 dolláron stabilizálódik, és hogy az euró/dollár árfolyam 1,38 körül fog ingadozni.

A felvázolt forgatókönyvhöz tartozó kulcsfontosságú, lefelé irányuló kockázatot jelent egyfelől a fejlődő országok – különösen Ázsia – gyengülő kereslete, másfelől a nemzetközi feszültségek terjedése Kelet-Európában, amely nagy mértékben megemelheti az európai gázárakat, ez pedig növelné a háztartások és a vállalatok kiadásait.

Fellendülő ipari termelés

A legfrissebb vállalati felmérések szerint tovább folytatódik az eurózóna gazdasági növekedésének pozitív tendenciája. Az Európai Bizottság felmérései növekvő kibocsátásról számolnak be minden szektort illetően, kivéve az építőipart, ahol viszont megállt a bizalmi indikátorok romlása.

Januárban az ipari termelés a vártnál rosszabban alakult (-0,2%), melynek fő oka az enyhe téli időjárás, amely drasztikusan csökkentette az energiaipari termelést.

Azonban a felmérések mutatóival és a változatlanul pozitív növekedési előrejelzésekkel (+0,2%) összhangban továbbra is azt gondolják az elemzőcégek, hogy az ipari termelés pozitív pályán marad, és 0,4% körül fog ingadozni a következő három negyedévben.

A GDP emelkedő tendenciája

Az előrejelzések szerint az eurózóna gazdasági növekedésének fellendülése folytatódik a következő negyedéveknek, amelyet a belföldi kereslet erőteljes javulása ösztönöz. Érdemes megemlíteni, hogy a fellendülés sokkal kiegyensúlyozottabb lesz a szektorok és országok között, mint az elmúlt néhány hónapban.

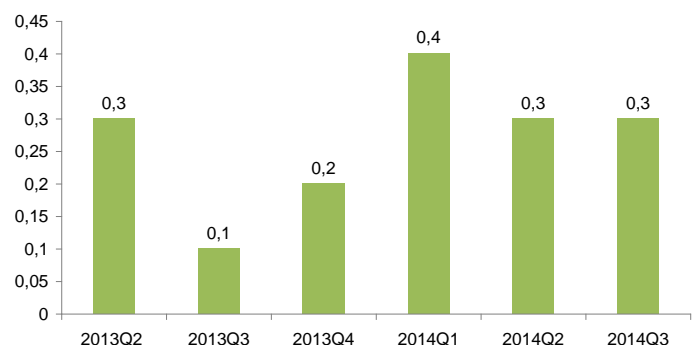
Mindent egybevéve a GDP 0,4%-kal nő az első negyedévben, és ezután a növekedés mérsékeltlen lelassul a következő két negyedévben (+0,3% mind a második, mind a harmadik negyedévben), amely részben az időjárás feltételek normalizálódására reagál (különösen Németországban).

Az ipari termelés előrejelzés szerinti változása az előző

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

A GDP előrejelzés szerinti változása az előző

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

A lakossági fogyasztás kilátásai rosszak maradnak a folytatódó munkaerő-piaci visszaesés és a rendelkezésre álló reáljövedelem lassú emelkedése miatt. A foglalkoztatásban bekövetkezett javulás ellenére a fellendülés üteme elégtelen marad ahhoz, hogy az a munkanélküliségi rátát jelentősen csökkenteni tudja. A munkanélküliségi ráta rövid távon várhatóan rekordmagasságú marad és a későbbiekben is csak mérsékelten fog csökkenni.

Így tehát a rendelkezésre álló jövedelem csak elhanyagolható mértékben tud növekedni, és az eurózónában gyenge marad a lakossági fogyasztás növekedése is a következő három negyedévben (+0,2% az első, második és harmadik negyedévben is).

A vállalati felmérések adatai szerint az eszközök, berendezések hiánya korlátozza majd az ipari termelést. Ez a tényező a profitnövekedés jobb kilátásaival együtt azt sugallja, hogy a befektetések növekedése valószínűleg erősödni fog az előrejelzési időszakban.

Tehát az elemzők azt várják, hogy a következő három negyedévben a befektetések tovább növekednek (+0,8%, +0,4% és +0,7%). A második negyedévi ütemlassulás a 2013/2014-es tél kedvező időjárási viszonyainak következménye.

Az általános trendek ellenére az építmény-beruházások továbbra is alacsony szinten maradnak. Ellenben az eszköz-beruházások gyorsabban fognak bővülni az előrejelzési időszakban, mivel az üzleti bizalom várhatóan erősödik, a kilátások szerint a külföldi kereslet pozitív lesz, valamint a belföldi kereslet fokozatosan stabilizálódik.

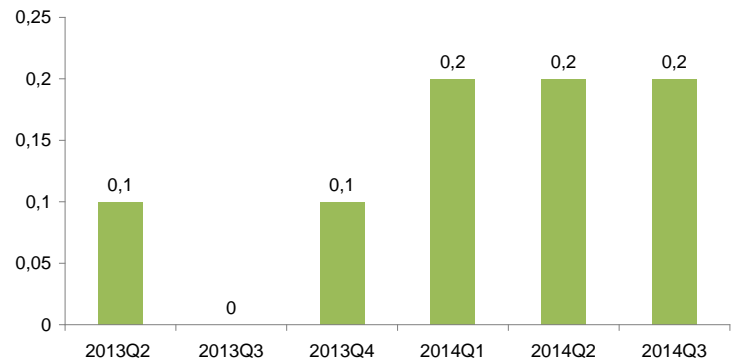
Az infláció csak kis mértékben emelkedik

2013 végén 0,8% volt a becsült inflációs ráta, 2014 első negyedévében pedig 0,7%-os éves szintet mutatott. A fogyasztói árindex várhatóan elhanyagolható mértékben fog növekedni és jóval a 2 százalékos küszöb alatt marad (rendre +0,8% és 0,9% a második és a harmadik negyedévben), feltételezve, hogy az olaj hordónkénti ára 107 dolláron stabilizálódik, és hogy az euró/dollár árfolyam 1,38 körül fog ingadozni a következő negyedévekben.

Ez a trend részben az energiaszektor impulzusaira reagál, míg a belföldi árakra ható nyomás várhatóan alacsony szintű marad. A fellendülés ellenére a maginfláció nem gyorsul fel, amíg a belső kereslet alacsony szintű és a munkanélküliség magas marad.

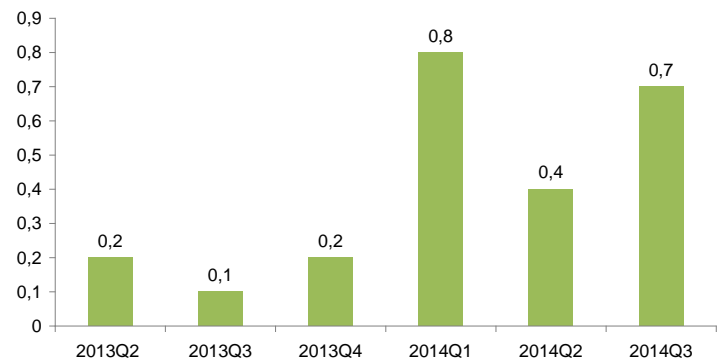
Forrás: Euro-zone Economic Outlook. April 7, 2014
(<http://www.cesifo-group.de/ifoHome/facts/Forecasts/Euro-zone-Economic-Outlook/Archive/2014/eo-20140407.html>)

A fogyasztás előrejelzés szerinti változása az előző

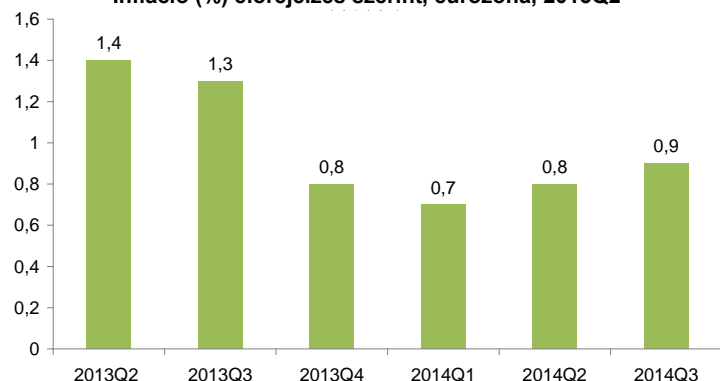
Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

A beruházások előrejelzés szerinti változása az előző

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

Infláció (%) előrejelzés szerint, eurózóna, 2013Q2-

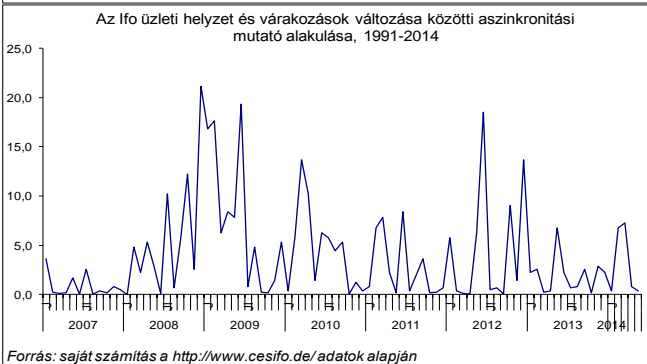
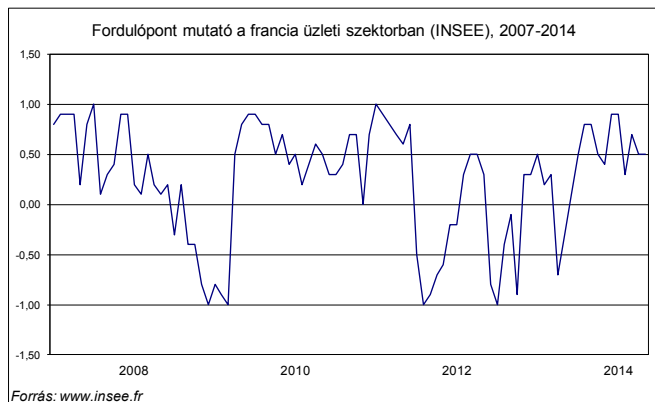
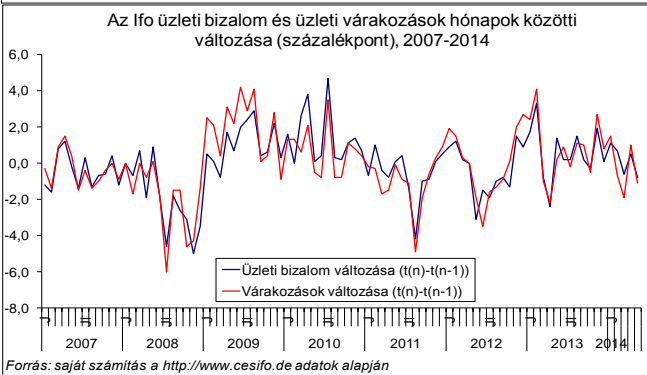
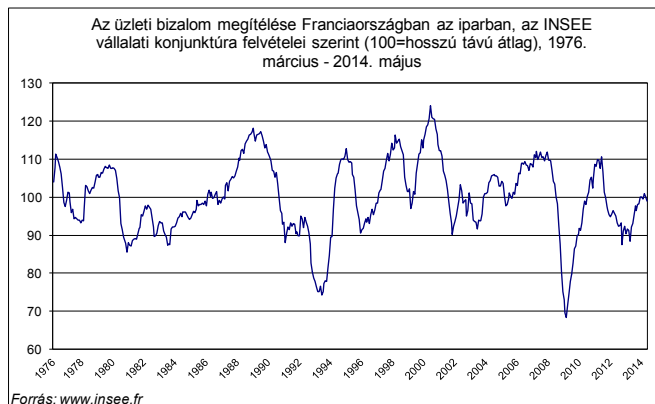
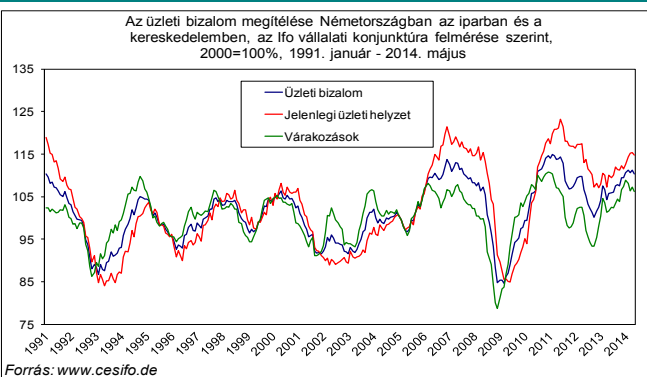

Forrás: Eurostat és Ifo-INSEE-ISAE-ISTAT előrejelzés

Nemzetközi tendenciák

A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexe májusban 110,4 pontra esett vissza az előző hónapos 111,2 pontról. A vállalatok jelenlegi üzleti helyzetére vonatkozó felmérési eredmények kevésbé kedvezőek, mint áprilisban voltak. A megkérdezett vállalatok emellett a jövőbeni üzleti lehetőségeket tekintve is kevésbé optimisták. Az üzleti helyzet és a várakozások alakulása közötti rést mérő, a GVI által számított aszinkronitási index értéke csökkent májusban, így az üzleti bizalmi indexet alacsonyabb mértékű bizonytalanság jellemzi, mint a megelőző hónapban. Májusban a német gazdaságban csökkenés volt megfigyelhető. (Forrás: Ifo, <http://www.cesifo-group.de>)

A francia statisztikai hivatal (INSEE) felmérése alapján a 2014 májusában megkérdezett vállalatvezetők véleménye szerint a francia ipari konjunktúra helyzete kissé romlott a megelőző hónaphoz képest. Az INSEE üzleti bizalmi indexe egy ponttal csökkent és hosszú távú átlagos értékén stabilizálódott. A gazdasági fordulópont mutatója változatlan maradt áprilishoz képest, és továbbra is a kedvező kilátásokat előrejelző zónában van. Az elmúlt időszak termelés egyenlegmutatója egyértelműen javult és hosszú távú átlaga fölé került. Ezzel szemben a vállalatvezetők egyéni üzletmenetre vonatkozó prognózisának egyenlegmutatója jelentősen csökkent, így közel került hosszú távú átlagos értékéhez. Az általános kilátásokat jellemző index – mely a válaszadók ipari aktivitásra vonatkozó véleményét összegezve tükrözi – változatlan maradt és nem éri el hosszú távú átlagos szintjét. (Forrás: INSEE, <http://www.insee.fr>)

Írták: Makó Ágnes (elemző, GVI)
Türei Gergely (elemző, GVI)
Nagy Szidónia (gyakornok, GVI)
Kompaktor Emília
Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az
alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
2014 / június, Budapest,
2014-07-10